

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ยสั ลทุธาน ทุมเมโธ อนตถั จรติ อตตโน

อตตโน จ ประสณจ หีสาย ปฏิปชติ.

คนมีปัญญาราม ได้ยศแล้ว ย่อมประพาสสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ตน
ย่อมปฏิบัติเพื่อเปิดเปียนทั้งตนและผู้อื่น.

(หตถาจริย) ขุ. ขา. เอก. ๒๗/๔๐

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๕ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๒ สุภาษิต ห้ามอ้างอิงสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป
ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

อตตทตถั ปรัตถณ พหุนาปิ น ทาปเย อตตทตถณภิกขุสส สทตถปสสุโต ลียา. บุคคลไม่ควรพละประโยชน์ของตน เพราะประโยชน์ ผู้อื่นแม้มาก รู้จักประโยชน์ของตนแล้ว พึงชวนชวายนใน ประโยชน์ของตน. (พุทธ) ขุ. ๖. ๒๕/๓๗	อติสสิต อติอุณห์ อติสยมิท อหุ อิติ วิสสุฏฐกมมุนเต อตถา อจเจนติ มาณเว. ประโยชน์ทั้งหลาย ย่อมล่วงเลยคนผู้ทอดทิ้งการงาน ด้วยอ้างว่าหนานัก ร้อนนัก เย็นเสียแล้ว. (พุทธ) ที. ปาฏิ. ๑๑/๑๙๙
ยาทิสั วปะเต พิชั ตาทิสั ลปะเต ผลั กฤษณการี กฤษณณิ ปาปะการี จ ปาปะกั. บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้ผลเช่นนั้น ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้ผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้ผลชั่ว. (พุทธ) ส. ส. ๑๕/๓๓๓	ชีวะเตวาปิ สปะณโณ อปิ วิตตะปะริกขยา ปะณญาย จ อลาณณ วิตตะวาปิ น ชีวะติ. ถึงสิ้นทรัพย์ ผู้มีปัญญาก็เป็นอยู่ได้ แต่อับปัญญา แม้มีทรัพย์ก็เป็นอยู่ไม่ได้. (มหากปิปปิณเณร) ขุ. เณร. ๒๖/๓๕๐
โย จ วสสสตั ชีวะ เอกาหิ ชีวิทึ เสโย ผู้ใดมีปัญญาราม มีใจไม่มั่นคง พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี ส่วนผู้มีปัญญาเพ่งพินิจ มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ดีกว่า. (พุทธ) ขุ. ๖. ๒๕/๒๙	